

Kirjallinen lausunto eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta 2024

CMI Martti Ahtisaari Peace Foundation kiittää mahdollisuudesta lausua ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta. Selonteko antaa selkeän katsauksen Suomen kansainväliseen toimintaympäristöön ja nostaa rauhanvälityksen keskeiseksi keinoksi kantaa vastuuta globaalista rauhasta ja turvallisuudesta.

CMI jakaa valtioneuvoston näkemyksen maailmanlaajuisista kehityskuluista ja erityisesti maailmanpolitiikan valtasuhteiden murroksesta. Uudet, joustavat, monenväliset liittoutumat haastavat vakiintuneen sääntöpohjaisen järjestelmän. CMI haluaa kiinnittää huomiota Suomen asemoitumiseen tässä uudessa toimintaympäristössä, kun Suomen asema on NATO-jäsenyyden myötä muuttunut.

Vallan jakautuessa niin sanotun globaalin etelän valta kasvaa. On tärkeää punnita, kuinka edellä kuvatussa pirstaloituneessa geopoliittisessa tilanteessa Suomen uusi, sotilaallisesti liittoutunut asema suhteessa niin sanottuun globaaliin etelään määritellään. Rauhanvälityksen, mutta myös laajemmin Suomen ulkopoliitiikan näkökulmasta, on tärkeää, että Suomella on toimivat suhteet myös uusiin nouseviin talouksiin ja valtakeskittymiin, ja että Suomi näyttäytyy uskottavana toimijana. Suhteiden rakentaminen tulee olla johdonmukaista ja tavoitteellista. Tämä on tärkeää myös monenkeskisen sääntöpohjaisen järjestelmän tukemiseksi.

Suomalaiset rauhanvälitystoimijat tunnetaan globaalisti. Muuttuneessa globaalissa tilanteessa rauhanvälitys on Suomelle tehokas keino rakentaa yhteyksiä kehittyviin talouksiin ja uusiin valtakeskittymiin uskottavalla tavalla. Rauhanvälityksestä on tullut yhä tärkeämpi osa Suomen ulkopoliitiikkaa. Rauhanvälityksen kautta ja sen avulla puhutaan myös geopoliittisista kysymyksistä, mikä on tehnyt siitä aiempaa poliittisempaa. CMI Martti Ahtisaari Peace Foundation tekee geopoliittisesti merkittävää työtä, joka on linjassa valtioneuvoston selonteossakin todettujen Suomen ja Euroopan unionin tavoitteiden kanssa. Tätä työtä tehdään rauhanvälityksen keinon, myös kehitysyhteistyövaroilla.

Globaalisti Suomi on profiloitunut inklusiivisen rauhanvälityksen puolustajana. Naiset, rauha ja turvallisuus agenda on keskeinen osa globaalin rauhan ja turvallisuuden kokonaisvaltaista tukemista. Suomen vahva, käytännön panos sen toimeenpanemiselle on tärkeää.

Lopuksi, Suomen etuna on vahva ja toimintakykyinen Euroopan unioni, joka kykenee neuvottelemaan uskottavasti ja ratkaisukeskeisesti rauhan ja turvallisuuden kysymyksistä. Tämän vuoksi Suomen ja Euroopan unionin on pidettävä huolta myös selonteossa kuvatuista ei-sotilaallisen turvallisuuden ja laajan turvallisuuden ulottuvuuksista. Sekä niin sanottuja kovan että pehmeän turvallisuuden keinoja tarvitaan turvaamaan Suomen ja Euroopan unionin asema muuttuneessa toimintaympäristössä.

Helsingissä, 16.10.2024

Janne Taalas, CEO